

[Bjørn Elmquist]

Jeg gad vide, om hr. Preben Møller Hansen har fået beretninger fra nogle, han har tillid til, om, at der intet er galt i Afghanistan, og at det er os, der misforstår situationen. Jeg vil blive meget overrasket, om hr. Preben Møller Hansen var i stand til at fortælle mig, at han enten med egne øjne havde konstateret det, eller at han havde hørt fra folk, han har tillid til, at sagerne var i orden i Afghanistan.

Videre må jeg sige til hr. Jørgen Tved, at jeg mener ikke, at der er én eneste – jeg har i hvert tilfælde ikke selv – der fra denne talerstol eller undervejs i debatten har givet anledning til at tro, at vi mente, at der var demokrati i Afghanistan før 1978. Der er da heller intet som helst i det fremsatte forslag om motiveret dagsorden, der giver anledning til at tro, at det er sådan noget, vi taler om. Der står ikke »genopbygning« af demokrati eller »genetablering«, eller hvad vi nu skal kalde det, eller »indføre på ny«. Nej, der står at oprette eller indføre. Der er ingen af os, der gør os illusioner om, at Afghanistan på det tidspunkt var et demokratisk samfund.

Men dermed være ikke sagt, at der ikke ved besættelsen og invasionen – som jeg godt vil kalde det, selv om der var nogle, der bad russerne om at komme – er foretaget overgreb over for afghanerne.

Jeg mener, at det legitimitetsbegreb, hr. Jørgen Tved opererede med her fra talerstolen i sit indlæg, var i bedste fald meget, meget vakkelt. Det var meget, meget dårligt funderet. Man kan selvfølgelig altid finde en eller anden, som beder nogle tropper om at komme ind i et land. Vedkommende kan være statsborger i det land. Men hvem siger, at vedkommende er repræsentativ? Da hr. Jørgen Tved jo selv har sagt, at der på ingen måde var tale om demokrati før 1979 i Afghanistan, hvad så? Har nogen valgt dem, der bad russerne om at komme ind, sådan at de havde en legitimitet til at bede russerne om at komme?

Jeg tror, at vi i dag har overværet et noget nær enestående tilfælde i dansk politisk historie: Der er nogen, der fra Folketingets talerstol har forsvaret russernes invasion og besættelse af Afghanistan. Da vi havde debatten i 1986, var der andre partier til stede her i Folketinget end dem, der er her i dag, og der er nogle af dem, der er her i dag, der ikke var der dengang, men der var ingen, der fra talerstolen på samme vis nærmede sig et forsvar af, hvad Sov-

jetunionen har gjort i Afghanistan, og det var jeg godt tilfreds med dengang.

Jeg skal også komme med et par bemærkninger til Fremskridtspartiets ordfører, fru Annette Just. Jeg synes, at det dér med, at i de næste 20-30 år er vi nærmest forpligtet til at deltage i bistandsprojekter, var at se spøgelser, hvor der ingen spøgelser var.

Jeg må henvise til den erklæring om Afghanistan, de tolv udenrigsministre fra EF-landene, deriblandt den danske naturligvis, har vedtaget i går i Hamburg. Man taler i fælleserklæringen om, at man vil deltage i den internationale bistand til Afghanistan. Det er på den måde, vi har en chance for at hjælpe Afghanistan med at opbygge en struktur, der vil gøre det muligt for dem en skønne dag at blive et demokrati.

Her skal vi naturligvis – det være sagt til hr. Jørgen Tved, som nu har skiftet plads – 100 pct. acceptere folkenes selvbestemmelsesret, og vi skal ikke blande os i, hvad de enkelte lande selv bestemmer. Det er et veletableret FN-princip om folkenes selvbestemmelsesret. Men så må vi søreme også kræve, at andre lande respekterer tilsvarende og ikke farer ud med nogle falske betragtninger om, at man er bedt ind i det afghanske hus.

(Kort bemærkning).

Jørgen Tved (FK):

Så kommer jeg til at sige til hr. Bjørn Elmquist, at vi ikke har forsvaret Sovjetunionens tilstedeværelse i Afghanistan. Vi vil ikke forsvare, at nogen stormagt er til stede i et andet land. Vi fordømmer fremmede magters indblanding i andre landes forhold.

Jeg prøvede at forklare, at her var en anden situation end den, hr. Bjørn Elmquist gav udtryk for: Det var en vilkårlig invasion. Man var ligesom USA i Grenada bare marcheret frem. Her var det en regering, der havde magten og havde haft magten et år, der bad Sovjetunionen om at komme. Jeg har ikke taget stilling til, om det var godt eller skidt, og jeg vil under ingen omstændigheder tages til indtægt for dem, der forsvare en stormagts indgriben i et andet land. Det vil jeg godt have lov at slå fast.

Men jeg vil heller ikke være med til, at det danske Folketing skal påvirke eller på nogen måde blande sig i, hvilken regering der skal være i Afghanistan. Det er afghanernes problem.